No. 154. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 30 Junij.

BREDANAARS!

Overtuigd van uwe onderdanigheid aan Z. M. onzen geliefden Koning, had het Stedelijk Bestuur, als 't ware slechts ter voldoening aan uw eigen verlangen, u uitgenoodigd, uwe vreugde bij Hoogstdeszelfs komst alhier ter stede, openlijk aan den dag te leggen.

Gij hebt daaraan zoldaan op eene wijze uwer waardig; de betoonde belangstelling was op velerlei wijzen, levendig en algemeen, en niets hoogstaand heeft de goede stemming of de regtmatige vreugde van dezen heugelijken dag gestoord.

Ontvangt dan daarvoor bij deze den opregten dank der Stedelijke Regering, niet slechts, maar ook dien van den geliefden Koning zelven, als die haar, vóór Hoogstdeszelfs vertrek, heeft verzocht den toon zijner hooge tevredenheid te zijn, over de vele blijken van trouwe verknochtheid aan Hoogstdeszelfs persoon, op heden bij vernieuwing betoond, welke hooge tevredenheid te vernemen, u, waarde Ingezetenen, even als de Stedelijke Regering zelve, niet anders dan hoogst aangenaam wezen kan.

Breda, den 29. Junij 1837.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

Paris, den 27sten Junij.

De discussie over den spoorweg van Alais naar Beaucaire, in het departement du Gard, is gisteren aan het eind der zitting van de kamer van afgevaardigden, besloten met de aanneming van het ontwerp, doch slechts met eene meerderheid van 5 stemmen, hebbende 150 leden zich voor, en 145 tegen het ontwerp verklaard. De kamer heeft daarmede een nieuw bewijs gegeven, dat zij niet zeer gezind is tot ondersteuning van die ontwerpen van spoorwegen, waarbij door het gouvernement een geldelijke onderstand wordt verleend. De kosten van het onderhavig ontwerp, voor een weg van 22 uren lengte, bedragen ruim 9 millioen, waarvan door het gouvernement er zes zullen worden voorgeschoten.

Heden heeft de kamer zich met onderwerpen van ondergeschikt belang bezig gehouden.

— De hertog *van Orleans* heeft 11. zondag een deel van het garnizoen den hoofdstad, te weten een twaalftal bataillons, op het Marsveld in oogenschouw genomen.

— Gisteren is het nommer van de *Quotidienne* in beslag genomen wegens twee aanhalingen uit het werk van den generaal *Donnadieu*.

— Een onzer bladen bevestert, dat ons gouvernement aan dat van Haïti het voorstel gedaan heeft om het verschuldigde aan de voormalige kolonisten van St. Domingo in eene vaste rente van een millioen fr. te converteren.

— De heer *Thiers* is den 20sten te Spezzia aangekomen.

— Uit Madrid heeft men tijdingen tot den 19den. Zij bevestigen het reeds vermelde, dat de koningin-regentes ter gelegenheid van de eedsaflegging op de nieuwe constitutie, eene amnestie heeft doen afkondigen, waarvan de voornaamste bepalingen deze zijn:

Art. 1. In de amnestie zullen deelen alle de personen die zich tegenwoordig in de gevangenissen van het schiereiland en der onderhoorige eilanden bevinden.

Art. 2. Van dezelve worden de openbare ambtenaren uitgezonderd, die wegens misbruik en zware misslagen in de uitoefening hunner functien, in staat van beschuldiging zijn gesteld geworden.

Art. 3. Daarvan zijn ook uitgezonderd de, als de hoofddaders of als medeplegers vermoedelijk persoonlijk voor misdaden van hoog verraad, oproer, ontermpard, manslag, heiligschennis, sodomie, smokkelarij, omkooping, valsche munterij, vervalsching van openbare acten, wederstand-biding aan de justitie, maagdenroof en schennis, dubbel huwelijk, diefstal, valsch gewigt en afzetterij.

Art. 4. De politieke chefs zijn belast met het toezigt over de geamnesteerden die zich in hun district bevinden.

Velen oordeelen dat wanneer men al de in het decreet opgenoemde uitzonderingen aftrekt, de geheele amnestie zeer weinig betekenen zal.

Bij een ander dekreet wordt de straftijd der tot de galeijen veroordeelden met een zesde verminderd.

Voorts schrijft men uit Madrid: » De huiszoekingen duren voort; de uitgeleide willekeur heeft daarbij plaats. Vooral zijn de lieden die eene bijzondere of zelfs maar toevallige briefwisseling met Parijs onderhouden het voorwerp van de bijzondere aandacht der besturen. De heer *Pizarro*, en zijn vertrouwde vriend, de markies van [illegible], die laatstelijk tot burgerlijken gouverneur van Madrid benoemd werd, droomen van niets dan van samenzweringen. Alles komt hun verdacht voor; zij maken zich van alle brieven die uit Frankrijk komen meester, en laten dezelve vertalen aan het algemeen bureau voor de talen, om er kennis van te nemen, want beiden zijn de fransche taal niet magtig.

Voorts meende men te Madrid, dat in de cortes-zitting van dien dag in overweging zoude genomen worden het voorstel, waarbij de kamer verklaren moet, dat het ministerie aan zijne verpligtingen had te kort gedaan. De combinatien door de partijen gevormd, vooral die om den heer *Caballero* aan het hoofd te brengen, waren allen mislukt. De heer *Mendizabal* was nog steeds bedacht op de uitvoering van zijn ontwerp om de tienden af te schaffen. — Het berigt van het voordeel door den baron *de Meer* behaald, had te Madrid veel vreugd verwekt, schoon men weinig geloof hechtte aan al de verhalen die er werden bijgevoegd, zoodat dat don *Carlos* nog slechts weinige bataillons bij zich zoude hebben op welke hij staat kon maken, enz.

— Uit Bayonne schrijft men van den 25sten:

» Volgens brieven van Barbastro, heeft de baron *de Meer* bevel gegeven om alle ponten en schuiten op de rivier Cinca te vernietigen; zulks schijnt aan te duiden, dat men door den terugtogt van don *Carlos* over die rivier beducht is. Voorts verzekert men dat eene telegraphische depeche zijne komst in die stad vermeldt; men spreekt veel van eene op handen expeditie van den graaf *van Mirasol* op Guettaria.

— De beurs was heden over het algemeen kalm. De 3 pCt. rente deden bij afwisseling van 78,65 tot 78,85; de 5 pCt. waren vijfende en bereikten zelfs meer. De eerstkomende zitting schreef men aan de aankoopen toe die de amortisatie-kas doet met de beschikbare renten der spaarkas. De Spaansche renten waren heden iets hooger. Behalve het berigt van de amnestie, die verschillend beoordeeld wordt, had men heden geen nieuws. De notering was heden (27 *Junij*) 5 pCt. 100,00; 3 pCt. 78,75; Nap. renten 97,50; Sp. Ardoin 24; Pass. 5/8; Difered. 8; Rom. L. 101 1/2.

NEDERLANDEN.

Gazeta, den 29sten Junij.

Zijne Majesteit onze geliefde Koning, dezen morgen ten half 9 ure uit 's Hertogenbosch vertrokken, is te twaalf ure in onze stad aangekomen en zoowel bij Hoogstdeszelfs aankomst, als tekte reize waarop Hij zich aan de ontelbare menigte vertoonde, met het hartelijkste vreugdegejuich begroet. In de straten heerschte van dezen morgen vroeg af, eene buitengewone levendigheid en vreugde, die niet weinig door de van buiten herwaarts gestroomde menigte nog werd vergroot. Onze stad leverde, door al het groen, de bloemen en vlaggen, waarmede de inwoners als om strijd hunne huizen hebben versierd, een fraai en allervrolijkst gezigt op, aan hetwelk door het bij uitnemendheid schoone weder nog meer luisters werd bijgezet. Zijne Majesteit heeft dadelijk na Hoogstdeszelfs aankomst op het stadhuis dezer stad audientie verleend, en daarna de Militaire Akademie met een bezoek vereerd. Hoogstdezelve heeft ten half 3 ure onze stad weder verlaten, zich naar Bergen-op-Zoom begevende. Morgen zullen wij van de bijzonderheden van 's Konings aankomst en verblijf alhier nadere melding maken.

— Uit 's Gravenhage schrijft men ons van gisteren:

» Gisteren is alhier van de kust van Guinea teruggekomen de generaal *Verveer*, die, gelijk bekend is, in der tijd naar genoemde kust is gezonden om vriendschappelijke betrekkingen met de inwoners aldaar aan te knoopen, ook met oogmerk om een meer aantal negers als soldaten voor Java aan te werven. De generaal moet welkom in zijne zending geslaagd zijn en ter beantwoording van het door den koning aan het opperhoofd der Ashantijnen gedane geschenk, eenen schoonen leeuw, en eenige andere inlandsche dieren hebben ontvangen, terwijl met den generaal een neger vorst zijn overgekomen, hoedanige er 1500 naar Java zijn gezonden. Tevens zijn met den generaal *Verveer*, naar men vernoemt, medegekomen twee Prinsen, zonen van den koning der Ashantijnen die alhier hunne opvoeding zullen ontvangen. Het kan niet dan belangrijk en hoopwekkend zijn te vernemen dat de betrekkingen tusschen Nederland en de Goudkust alzoo op een zeer gunstigen voet staan en voor het vervolg van nog gewigtiger aard dan tot dusverre beloven te worden, te meer daar de invloed van onzen naam

drijvende staten op daaromtrent gelegen streken, insonderheid met Madagascar, steeds uitgebreider worden.

» Men verneemt uit Berlijn, dat Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden, den 20sten dezer aldaar is aangekomen.

» Gedurende de zomermaanden, en wel van het laatst dezer maand tot de helft van Augustus aanstaande, zal er weder een exercitie-smaldeel in de Noord-Zee kruisen, bestaande uit het fregat *Algiers*, de corvetten *Triton*, *Hippomenes* en *Amphitrite*, en de brikken *Pegasus* en *Pelikaan*. Het bevel daarover is opgedragen aan den kapitein ter zee *J. P. Machielsen*, kommanderende het eerstgemeld fregat.

» In het begin der volgende maand wordt de baron *Mortier*, fransch minister aan het Nederlandsche Hof, van zijne verlofreis naar Parijs, in deze residentie terug gewacht, en zal alsdan de tegenwoordige chargé d'affaire, de heer *Casimir Périer*, voor drie maanden met verlof naar Frankrijk gegaan.

» Gisteren avond is het examen der leerlingen van de koninklijke muziekschool in deze residentie, afgeloopen. Alle de leerlingen in den zang, hebben gedurende dezen avond, menigvuldige blijken van hunne gemaakte vorderingen gegeven; de leerlingen van elke klasse hebben zich, eerst afzonderlijk, en daarna vereenigd met die van de andere klassen, doen hooren. Bovenal hebben de leerlingen van de solo-klasse uitgemunt; zijnde, onder anderen Mej. *Morel* en de heer *van Hoven* door de aanzienlijke vereenigde schare, die door hunnen zang als het ware opgetogen was, herhaaldelijk toegejuicht geworden, als een gering blijk van tevredenheid over het groot genoegen, dat zij de aanwezigen verschaft hadden. Eene prijs-uitdeeling besloot het examen. Prijzen voor bijzondere vlijt, eersten zang, werden onder anderen toegewezen aan Mej. *C. P. Achenbach*, *C. Belinfante*, *L. Morel*, *Hoppenbrouwer*, *A. M. F. Beijerinck*, *C. J. ten Brummeler*, *A. Klerk*, de heeren *G. Hekking*, *J. van Hoven*, *van Gelder*, *L. Rosenberg*, enz."

— Dezer dagen zijn te Utrecht overleden de hoog edel gestr. heer *J. W. Auffmorth*, luitenant kolonel, kommanderende het depôt der 9de afdeeling infanterie, ridder der militaire Willems-orde en de weledel gestr. heer *J. A. Blanken*, hoofd-ingenieur der 1ste klasse van 's Rijks waterstaat.

— De 1ste luitenant en plaatselijke artillerie-kommandant der 2de klasse in de Willemstad, *J. F. G. Bode*, is benoemd tot tweeden kapitein, plaatselijken artillerie-kommandant der 2de klasse te Groningen.

In hunnen rang en anciennetteit zijn overgeplaatst, bij de afdeeling grenadiers de tweede luitenants *C. J. A. Reigersman* van de 5de, *J. W. E. Chauvin*, van de 7de, *W. J. Verhagen*, van de 8ste, en *L. F. van Kinschot*, van de 9de afdeeling; bij het 1ste bat. jagers, *S. van de Kasteele*, 2de luitenant van de 13de afdeeling, en bij het 2de bat. jagers, *J. F. de Greve*, 2de luitenant van de 2de afdeeling.

In de betrekking als opzigter over de werktuigelijke inrigtingen en instrumentmaker, toegevoegd aan de stapel- en constructie-magazijnen te Delft, is benoemd de heer *P. Schmitz*, werktuigkundige en instrumentmaker te Maastricht.

— Den 24sten dezer is vastgesteld geworden de 172 Kon. Ned. Loterij, groot *f* 1,211,000 en bestaande uit 24,600 loten uit 12,250 prijzen en 52 premien. De collecte zal een aanvang nemen op Maandag 31 Julij 1837 en gesloten worden op Zaterdag 12 Augustus daaraan volgende; de trekking der eerste klasse zal plaats hebben en geheel afloopen den 28, 29 en 30 Augustus 1837; die der tweede klasse op 11 12 en 13 September; die der vierde klasse op 9 10 en 11 October; die der vijfde en laatste klasse op 23, 24, 25, 26, 30 en 31 October, 1, 2, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, en 17 November 1837.

— Uit Delft schrijft men, van daar en in de omstreken me veel genoegen te hebben vernomen, dat in eene gehoudene vergadering van deelhebbers der Nederlandsche Maatschappij van Vee-Verzekering eenparig besloten is tot het doen van nadere fournissementen, ten einde deze zoo nuttig werkende instelling bij voortduring in stand te houden. Reeds in dit tweede jaar na hare oprigting, is deze Maatschappij aan een groot aantal veehouders, welke, vooral in Delfland, door de *heerschende longziekte* belangrijke verliezen aan hun vee moeten hebben ondergaan, tot aanmerkelijk nut geweest, bijzonder door de dadelijke en geregelde vergoeding van geleden schade. Het bedrag der schade, door haar vergoed, moet zeer aanzienlijk zijn geweest.

— Bij de harddraverij, die den 1sten dezer buiten de Oostpoort te Delft heeft plaats gehad, is de voormiddag-prijs, zijnde een fraaije inktkoker, gewonnen door het paard *Carolina*, van den heer *C. Nederhorst*, en de namiddag-prijs, bestaande in een olie- en azijnstel, door het paard *de Kiekvot*, van den heer *J. Waalwijk*.

— Uit Appingedam meldt men van den 22sten dezer:

» Heden had alhier de gewone jaarlijksche harddraverij plaats. Negen, nimmertende paarden, bereden door ervarene pikeurs, wedijverden in het renperk om den door het bestuur dezer gemeente uitgeloofden prijs en de premie, die eindelijk behaald werden; de prijs, bestaande in eene aanzienlijke en net bewerkte *Zilveren Koffijvaas*, door een zwart langstaart ruinpaard (*de Goliath* genoemd), toebehoorende aan den heer *H. Torringa*, te Zuurdijk, bereden door den pikeur *J. P. Oepkes*, en de premie, bestaande in een fraai bewerkt *Zilveren Tabaksblom-foor*, door een bruin langstaart ruinpaard, behoorende aan den heer *W. Kamerlingh*, Hz., te Groningen, bereden door den pikeur *J. Vaarsema*.

» Groot en aanzienlijk was de toevloed der aanschouwers, die ter bijwoning van dit volksfeest uit deze provincie en uit het naburig Oostvriesland was te zamengekomen. Het heerlijkste weder, goede orde en een geregelde afloop verhoogden bij de te zamengestroomde menigte uit alle standen de genoegens en de vrolijkheid welke bij de onderscheidene vereenigingen, op eene gepaste en ongestoorde wijze, tot aan den morgen hebben voortgeduurd."

— Uit Scheveningen schrijft men van den 26 dezer: » Ofschoon men, eenige weken geleden, slechts van weinige vreemdelingen wist die voorgenomen hadden om onze, anders zoo druk bezochte badplaats, gedurende dit saizoen te komen bezoeken, vermenigvuldigde zich echter in de laatste dagen de toevloed van badbezoekers en de aankomst en bestellingen van vreemdelingen dermate, dat alles thans een luisterrijk badjaar voorspelt, terwijl reeds het getal der tot op heden genomen baden tot 318 is geklommen. Het bezoeken van het badhuis, als plaats van verlustiging voor de inwoners der residentie, neemt mede dagelijks toe; wordende de middagtafel en de namiddag-vereenigingen op het terras reeds druk bezocht. De commissie van directie gaat dan ook steeds voort, onder goedkeuring van de stedelijke regering der residentie en de dienstwerking der pachteres, hare pogingen om de badinrigtingen hoe langer hoe meer dan het dubbele [illegible] vermaak, te doen beantwoorden; het is haar mogen gelukken, het getal der leden van het schutters-gezelschap met verscheidene zeer aanzienlijke personen te vermeerderen; terwijl de pogingen om, ter vermeerdering der genoegens van de badgasten, gedurende dit badsaizoen eenige wekelijksche *soirées dansantes* in te voeren, waarvan de eerste den 30sten dezer maand zal plaats hebben, aan de gekoesterde verwachting zeker zullen beantwoorden. — Onder de verbeteringen, gedurende den winter aangebragt, behoort de bestrating van het terras voor de colonnade tot aan den trap aan zee, enz. Men leest onder de namen der nieuw aangekomen badgasten dien van den Wurtenburgschen luitenant-generaal graaf *von Bismark*; den pruisischen huzaren-officier baron *von Alvensleben*, enz. enz."

— Uit de laatst hier te lande ontvangene Javasche Couranten, hebben wij het droevig berigt ontvangen, dat den 25. December 1836, in het hospitaal te Koempoelung, aan de gevolgen eener, op den 4den bevorens, bij den aanval tegen Bonjol bekomene wonde, is overleden de kapitein bij het 1ste bat. infanterie *Wilhelm Heinrich Ferdinand Vogel*, opregt betreurd wordende door allen, die dezen braven en verdienstelijken officier gekend hebben. Wij lezen in de Javasche Courant te zijnen aanzien het volgende:

» Uit hoofde zijner zeer gekrenkte gezondheid, was voor hem, tot herstel derzelve, verlof naar Nederland aangevraagd; doch onaangezien de herhaalde aanmaningen van zijne chefs en geneesheeren, kon niets hem bewegen, te Padang, waarheen hij reeds gecommandeerd was, te vertrekken. Zoodra hij echter bespeurde, dat de voorbereidselen tot den aanval tegen Bonjol gemaakt werden, verklaarde hij zich hersteld. Aan de spits zijner Volkswacht, bij de bres der borstwering van de vijandelijke sterkte [illegible] stortte hij, getroffen door een kogel in het hart, dood neder. Stil en gelaten verdroeg hij de hevigste smarten en met kalmte zag hij zijnen dood te gemoet. Zijne nagedachtenis zal steeds met eerbied bij zijne wapenbroeders en vrienden in het geheugen blijven."

Ter Antwerpsche beurs van gisteren (28 *Junij*) was de fondstotering als volgt: Belg. 100⅝; O. Met. 103¾; Sp. Ard. 21⅛; Differed. 7⅛; Nap. renten 92; B. Tuv. 58⅜; Sicil. 91; Rom. L. 161½; Certif. te Antw. 97½; Braz. 85. — Wisselkoers op Amst. en Rott. ¼ pCt. premie.

In de heden ontvangen Duitsche bladen, vinden wij weinig bijzonders. De hertog van Mecklenburg-Strelitz is te Frankfort aangekomen en zal zich naar de baden van Ems begeven, na den afloop van het badseizoen weder naar Berlijn terugkeeren en alsdan de groote manoeuvres der Pruissische troepen besturen.

Te Weenen waren den 20sten dezer genoteerd: Met. 105, 4 pCt. 100; 3 pCt 76½; Bankact 1575.

Over België zijn berigten uit Engeland tot den 26sten Junij ontvangen, die echter niets van veel aanbelang behelzen. De rouw wegens het overlijden van koning *Willem IV* was algemeen te Londen aangenomen. De koningin *Victoria* bevond zich nog steeds op het kasteel van Kensington.

Ter Londensche beurze van den 26sten waren genoteerd: gec. 92⅛ à ¼; Ned. W. S. 2½ pCt. 53¼ à ⅜; ¼; id. 5 pCt. 99½ ⅝; Sp. Ard. constant 21⅛; coup. 48,50 à 48; Mei 29; Port. 5 pCt. 43¾; id. [illegible]

171ste Koninklijke Nederlandsche Loterij

VIJFDE KLASSE.

5de Trekking: N°. 9524, een prijs van *f* 1000.
6de — N°. 9943, een prijs van *f* 1000; N°. 14742, een premie van *f* 1000; N°. 16186, een prijs van *f* 50,000; N°. 11075, een premie van *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (28 *Junij*) waren genoteerd: Werkel. Schuld. 2½ pCt. 52¼, ⅜, ⅛; dito 5 pCt. 98 15/16, ⅞; Kansb. *f* 22⅞, 23; Amort.-Syndic. 4½ pCt. 92½; Handelmaats. 173¼; Oost-Indie 5 pCt. 97½; Arr. 85 [illegible]; Comp. van Mei 29½; Met. 5 pCt. [illegible]; Obligatien 16[illegible]

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.